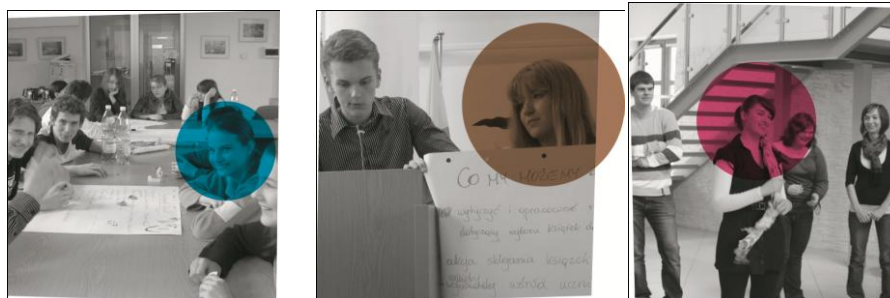

Propozycja listy decyzji
podejmowanych lokalnie (w gminach),
które warto konsultować z
Młodzieżowymi Radami Gmin

Wnioski z realizacji projektu „Młodzieżowe Rady Gmin jako mechanizm konsultacji społecznych”

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

Celem tego opracowania jest zainspirowanie władz lokalnych, urzędników, radnych do włączania młodych ludzi w procesy decyzyjne na poziomie lokalnym poprzez prowadzenia konsultacji społecznych z Młodzieżowymi Radami Gmin.

Materiał, składa się z wprowadzenia w kontekst działalności Młodzieżowych Rad Gmin, prezentacji realizowanego przez Nas projektu oraz przedstawienia konkretnych decyzji podejmowanych w gminach, które warto konsultować z Młodzieżowymi Radami Gmin, a które konsultowały Młodzieżowe Rady Gmin w gminach Baranów, Łubianka i Płużnica.

Mamy nadzieję, że zawarte w materiale treści staną się zachętą i pomocą do tworzenia w społecznościach przestrzeni dla dialogu władz lokalnych z młodzieżą oraz pomocą w praktycznym przeprowadzaniu konsultacji społecznych z Młodzieżowymi Radami.

Zespół Fundacji Civis Polonus

Materiał jest elementem projektu „Młodzieżowe Rady Gmin jako mechanizm konsultacji społecznych” realizowanego przez Fundację Civis Polonus a współfinansowanego ze środków Fundacji im. Stefana Batorego w ramach Programu Demokracja w Działaniu.

Spis treści:

I. Kontekst realizacji projektu

1. Istota projektu „Młodzieżowe Rady Gmin jako mechanizm konsultacji społecznych”
2. Co to jest Młodzieżowa Rada Gminy?
3. Po co działa Młodzieżowa Rada Gminy?
4. Konsultacyjna rola Młodzieżowych Rad Gmin

II. Propozycja listy decyzji i sposobu prowadzenia konsultacji z Młodzieżowymi Radami Gmin:

1. Aktualizacja strategii rozwoju gminy
2. Program działania biblioteki gminnej
3. Roczny program imprez kulturalnych w gminie i/lub instytucjach kultury
4. Zasady użytkowania obiektów sportowych
5. Koncepcja i program imprez okolicznościowych w społecznościach (np. Dożynki, Festyn Rodzinny)
6. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
8. Projekt remontu w przestrzeni publicznej
9. Arkusze organizacyjne szkoły
10. Polityka informacyjna Urzędu Gminy

I. Kontekst realizacji projektu

1. Istota projektu „Młodzieżowe Rady Gmin jako mechanizm konsultacji społecznych”
2. Co to jest Młodzieżowa Rada Gminy?
3. Po co działa Młodzieżowa Rada Gminy?
4. Konsultacyjna rola Młodzieżowych Rad Gmin

Istota projektu „Młodzieżowe Rady Gmin jako mechanizm konsultacji społecznych”

Projekt „Młodzieżowe Rady Gmin jako mechanizm konsultacji społecznych” realizowany był od IV. 2011 r. do IX. 2012 r. przez Fundację Civis Polonus, a współfinansowanego ze środków Fundacji im. Stefana Batorego w ramach Programu Demokracja w Działaniu.

Wyrastał z wiedzy płynącej z ponad ośmioletniego doświadczenia Fundacji w powoływaniu, animowaniu i pracy z Młodzieżowymi Radami w społecznościach lokalnych, zarówno w dzielnicach Miast jak i gminach. Założeniem, które stoi u genezy projektu jest przekonanie, że jednym z najistotniejszych narzędzi zwiększania partycypacji obywatelskiej młodych ludzi na poziomie lokalnym są lub mogą być Młodzieżowe Rady Gmin. Systematyczne ich działanie przyczynia się bowiem do nabywania przez młodych członków społeczności lokalnej doświadczeń: namysłu nad problemami lokalnymi, głosowania, bycia reprezentowanym przez młodzieżowych radnych oraz współdecydowania o swojej społeczności.

Obecnie w Polsce działa ponad 100 Młodzieżowych Rad, składających się z aktywnych młodych ludzi. Jest to ogromny potencjał entuzjazmu oraz chęci podejmowania działań w sferze spraw publicznych, który odpowiednio wykorzystany może stanowić istotny element zwiększania udziału młodych ludzi w procesach decyzyjnych, a długofalowo przyczyniać się do zwiększenia uczestnictwa Polaków w życiu politycznym.

Tymczasem w Polsce większość działań MRG koncentruje się wokół realizacji doraźnych projektów charytatywnych, rozrywkowych, wymian międzynarodowych. Natomiast działania konsultacyjne, które zgodnie z art. 5b ustawy o samorządzie gminnym są celem działalności Młodzieżowych Rad Gmin, są jedynie marginesem ich aktywności.

By zapewnić efekt edukacyjny polegający na przygotowaniu młodych ludzi do włączenia się w procesy decyzyjne oraz angażowania się w sprawy publiczne, w ramach projektu

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

podjęliśmy działania, które wzmocnią funkcję konsultacyjną Młodzieżowych Rad Gmin, tak by były one faktycznie przestrzenią uczestnictwa młodych ludzi w podejmowaniu decyzji na temat ich wspólnoty.

Celem projektu realizowanego od kwietnia 2011 do września 2012 było wzmocnienie funkcji konsultacyjnej Młodzieżowych Rad Gmin poprzez wypracowanie i upowszechnienie modelu procedury konsultacji tj. przygotowanie listy decyzji, które warto poddać opiniowaniu młodzieży, zaproponowanie metod ich prowadzenia oraz przekonania władz gmin do ich stosowania.

Wzmocnienie funkcji konsultacyjnej zależy przede wszystkim od zrozumienia przez władze lokalne roli dialogu z młodzieżą, przekonania o skuteczności i celowości tego typu działań oraz gotowości do prowadzenia go. Dlatego głównymi **adresatami** naszych działań byli przedstawiciele władz gmin, ponieważ, jak wskazuje Rada Europy, to obowiązkiem dorosłych jest stworzenie przestrzeni dla aktywności obywatelskiej młodzieży.

W ramach projektu „Młodzieżowe Rady Gmin jako mechanizm konsultacji społecznych” podjęliśmy następujące **działania**:

1. Zdiagnozowaliśmy bariery prowadzenia działań konsultacyjnych Młodzieżowych Rad Gmin oraz możliwości ich przewyciężenia.
2. Uruchomiliśmy stronę – portal wiedzy o młodzieżowych radach: www.mlodziejowarada.org.pl
3. W ramach pracy grupy eksperckiej, składającej się z przedstawicieli władz lokalnych, „pracowników młodzieżowych” (głównie opiekunów Młodzieżowych Rad) oraz samych młodzieżowych radnych wypracowaliśmy propozycję decyzji lokalnych i/lub tematów ważnych dla społeczności, które warto poddawać konsultacjom społecznym z Młodzieżową Radą Gminy.
4. Następnie przez 5 miesięcy (od lutego czerwca 2012r.) testowaliśmy w trzech gminach (Baranów, Łubianka, Płużnica) konsultowanie przez Młodzieżowe Rady Gmin zaproponowanych decyzji lokalnych.
5. We wrześniu 2012 etap testowania zakończyliśmy seminarium, podsumowującym projekt gdzie zastanawialiśmy się, w jaki sposób upowszechnić wnioski z projektu.

Istotą i głównym działaniem w projekcie było testowanie wypracowanych wcześniej przez grupę ekspercką propozycji decyzji i ważnych tematów dla społeczności przez Młodzieżowe Rady Gmin.

W testowaniu brały udział 3 ambitne i odważne gminy z Baranowa (woj. mazowieckie), Płużnicy (woj. kujawsko-pomorskie) i z Łubianki (woj. kujawsko-pomorskie). Dobór tych gmin do udziału w projekcie miał charakter celowy. Zależało nam na pracy z gminami, w których

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

spotkamy się ze zrozumieniem, akceptacją i poważnym potraktowaniem „głosu” młodych przez władze lokalne: wójtów, radnych i dyrektorów szkół.

Etap testowania trwał od lutego do czerwca 2012 r. W tym czasie, przy wsparciu opiekunów z Fundacji, Młodzieżowa Rada Gminy Łubianka konsultowała program gminnego Dnia Kultury, 'Plan kulturalno-oświatowy' (plan pracy biblioteki), który gminna biblioteka przekazuje bibliotece powiatowej oraz samodzielnie podjęła uchwałę, w sprawie potrzeb kulturalnych młodzieży i inicjatyw Gminnej Biblioteki Publicznej”.

Młodzieżowa Rada Baranowa podjęła uchwały dotyczące odpowiednio: rekomendacji odnośnie pracy Biblioteki w Baranowie, rekomendacje dotyczące wyjazdów młodzieży na basen, opinie na temat programu Dożynek w gminie oraz postulatów o przedłużenie trasy jazdy gimbusa gminnego, tak by dzieci z odległych wiosek mogły łatwiej dojechać do centrum Gminy.

Młodzieżowa Rada Płużnicy konsultowała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w części dotyczącej oferty świetlic środowiskowych oraz funkcjonowanie i wyposażenie sal gimnastycznych oraz organizacji półkolonii w Orłowie (jednym z obiektów o charakterze rekreacyjno-sportowym należącym do Gminy). Brała udział w opracowywaniu kalendarza uroczystości gminnych w 2012 roku oraz w pracach warsztatowych (razem z dorosłymi) nad aktualizacją Strategii Rozwoju Gminy Płużnica do roku 2020.

W drugiej części tego materiału przedstawiamy propozycję decyzji lokalnych, wraz ze szczegółowym opisem, po uwzględnieniu wniosków płynących z testowania, które naszym zdaniem, warto poddać konsultacjom przez Młodzieżowe Rady Gmin.

Co to jest Młodzieżowa Rada Gminy?

Młodzieżowa Rada Gminy to sposób na systematyczne działanie obywatelskie młodzieży w swojej społeczności. Działanie, które kształtuje kompetencje obywatelskie młodych ludzi, uczy ich jak podejmuje się ważne decyzje dla mieszkańców na poziomie lokalnym i pozwala współdecydować o sprawach ważnych dla młodzieży.

Najważniejszym celem istnienia Młodzieżowej Rady Gminy jest zwiększenie zainteresowania i zaangażowania młodych ludzi sprawami publicznymi na poziomie lokalnym.

Młodzieżowa Rada jest instytucją, która zapewnia młodzieży udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących spraw związanych z młodzieżą na poziomie lokalnym. Dorośli radni, urzędnicy często potrzebują możliwości konsultowania swoich pomysłów rozwiązań różnego rodzaju problemów z adresatami projektowanych działań. Ukonstytuowanie Młodzieżowej Rady pozwala na dialog między młodzieżą a

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

przedstawicielami Rady Gminy, Wójtem (Burmistrzem), co przyczynia się do zwiększenia skuteczności podejmowanych rozwiązań.

Działanie Młodzieżowej Rady Gminy przyczyniają się do:

- zainteresowania młodzieży sferą polityki na poziomie lokalnym,
- kształtowania umiejętności podejmowania działań na rzecz swojej społeczności lokalnej,
- rozwijania dialogu pomiędzy przedstawicielami władz wykonawczych i stanowiących a młodzieżą,
- zwiększenia zrozumienia potrzeb i problemów młodzieży przez władze lokalne,
- zwiększenia skuteczności działań prowadzonych przez władze na rzecz młodych ludzi, zapoznania młodych ludzi z zasadami działania samorządu lokalnego.

Po co działa Młodzieżowa Rada Gminy?

Propozycja powołania i działania Młodzieżowych Rad Gmin wynika z założenia, że dobrze działające państwo, samorząd możliwe są jedynie wtedy, gdy obywatele są zainteresowani sprawami publicznymi.

Uważamy, że systematyczna troska o sprawy publiczne, interesowanie się nimi oraz konsultowanie działań władz są gwarantem tego, iż decyzje podejmowane przez urzędników zgodne będą z oczekiwaniami ich adresatów, a przez to polityka na poziomie lokalnym będzie miała niezbędną legitymizację.

Uważamy, że szczególnie ważne jest, by to właśnie młodzież włączyć do procesu konsultacji. Obecnie polityka kojarzy się Polakom zdecydowanie negatywnie, z korupcją, upartyjnieniem. Te skojarzenia odstręczają od udziału w życiu publicznym. Dlatego najpierw warto naszym zdaniem osłabiać stereotyp brudnej polityki. Chcemy to czynić poprzez zainteresowanie młodych ludzi sprawami publicznymi – pokazać, że to sfera, na którą mają wpływ i dzięki której mogą realizować swoje plany oraz pomysły.

Działania edukacyjne kierowane do młodzieży, koncentrujące się na rozwijaniu umiejętności działań publicznych, wydają się niezbędne z dwóch głównych powodów. Można je traktować jako panaceum na rozczarowanie dorosłych: zgorzkniali rodzice i nauczyciele, przekonani, że polityka jest sferą niemoralną i nieskuteczną, odradzają dzieciom zainteresowanie tą sferą życia publicznego. Zaniechanie tego typu działań może prowadzić do wychowania kolejnego pokolenia biernych i narzekających obywateli.

Po drugie: projekty kierowane do młodzieży, rozwijające w nich postawę aktywnych obywateli, są konieczne, ponieważ system edukacji formalnej przekazuje jedynie wiedzę

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

teoretyczną (zresztą skutecznie). Jednak mimo posiadanej wiedzy o funkcjonowaniu państwa, młodzież polska charakteryzuje się wyjątkowo niską aktywnością. Priorytetem powinno być zatem zachęcanie i uczenie młodzieży działania oraz interesowania się sprawami publicznymi.

Naszym zdaniem jednym ze sposobów zainteresowani młodzieży sprawami lokalnymi i systematycznego zaangażowania ich w życie swojej społeczności jest powołanie, a następnie działalność Młodzieżowej Rady Gminy.

Młodzieżowa Rada jest instytucją, która zapewnia młodzieży udziału w procesie podejmowania decyzji dotyczących spraw związanych z młodzieżą na poziomie lokalnym. Dorośli radni, urzędnicy często potrzebują możliwości konsultowania swoich pomysłów rozwiązań różnego rodzaju problemów z adresatami projektowanych działań. Ukonstytuowanie młodzieżowej Rady pozwala na dialog między młodzieżą a przedstawicielami Rady Gminy, Wójtem (Burmistrzem), urzędnikami, co przyczynia się do zwiększenia skuteczności podejmowanych rozwiązań.

Konsultacyjna rola Młodzieżowych Rad Gmin

Tworzenie Młodzieżowych Rad Gmin, jest uprawnieniem wynikającym z zapisów ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku. Zgodnie z artykułem 5b, „Rada gminy na wniosek zainteresowanych środowisk może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy mającej charakter konsultacyjny”. Możliwość ta wpisana jest w działania podejmowane przez gminę na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród jej mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży.

Z zapisów ustawowych wprost wynika konsultacyjna rola Młodzieżowej Rady Gminy. Młodzieżowa Rada jest zatem instytucją, która zapewnia młodzieży udział w procesie podejmowania decyzji na poziomie lokalnym. Ukonstytuowanie Młodzieżowej Rady pozwala na dialog między młodzieżą a przedstawicielami Rady Gminy, Wójtem (Burmistrzem), co przyczynia się do zwiększenia skuteczności rozwiązań podejmowanych przez władze lokalne.

Tymczasem w Polsce większość działań MRG koncentruje się wokół realizacji doraźnych projektów charytatywnych, rozrywkowych, wymian międzynarodowych. Natomiast działania konsultacyjne, które zgodnie z art. 5b ustawy o samorządzie gminnym są celem działalności MRG, są jedynie marginesem ich aktywności.

Dlatego, by zapewnić efekt edukacyjny polegający na przygotowaniu młodych ludzi do włączenia się w procesy decyzyjne oraz angażowania się w sprawy publiczne warto podjąć wysiłki, które wzmocnią funkcję konsultacyjną Młodzieżowych Rad Gmin, tak by były one

faktycznie przestrzenią uczestnictwa młodych ludzi w podejmowaniu decyzji na temat ich wspólnoty.

Wzmocnienie funkcji konsultacyjnej zależy przede wszystkim od zrozumienia przez władze lokalne roli dialogu z młodzieżą, przekonania o skuteczności i celowości tego typu działań oraz gotowości do prowadzenia go.

II. Propozycja listy decyzji i sposobu prowadzenia konsultacji z Młodzieżowymi Radami Gmin

1. Aktualizacja strategii rozwoju gminy
2. Program działania biblioteki gminnej
3. Roczny program imprez kulturalnych w gminie i/lub instytucjach kultury
4. Zasady użytkowania obiektów sportowych
5. Koncepcja i program imprez okolicznościowych w społecznościach (np. Dożynki, Festyn Rodzinny)
6. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
8. Projekt remontu w przestrzeni publicznej
9. Arkusze organizacyjne szkoły
10. Polityka informacyjna Urzędu Gminy

1. Aktualizacja strategii rozwoju gminy

Opis powstał na podstawie doświadczenia i wniosków płynących z faktycznie zrealizowanych konsultacji społecznych „Aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Płużnica do 2020 r.„ z Młodzieżową Radą Gminy Płużnica.

Co dokładnie może być przedmiotem konsultacji?

Konsultacje dotyczą aktualizacji jednego z najważniejszych dokumentów strategicznych Gmin.

Kto po stronie administracji odpowiada za konsultacje z Młodzieżową Radą Gminy?

Urzędnik odpowiedzialny za proces organizacji prac związanych z pracami nad aktualizacją Strategii albo radny Rady Gminy.

W jakim momencie konsultujemy daną decyzję z Młodzieżową Radą Gminy?

W momencie kiedy Rada Gminy ma taką aktualizację przeprowadzić zgodnie, ze swoim harmonogramem prac. Uwaga zaczynamy prace z młodzieżą odpowiednio wcześniej tak by młodzieżowi radni przy wsparciu opiekuna mogli przygotować się do pracy nad tak ważnym dokumentem strategicznym.

Przebieg konsultacji:

1. Wprowadzenie młodzieży do tematu: Przedstawienie przez opiekuna Młodzieżowej Rady Gminy lub urzędnika, radnego odpowiedzialnego za kontakt z ramienia Gminy z młodymi radnymi głównych założeń i definicji czym jest zarządzanie i planowanie strategiczne w gminie
2. Młodzież poznaje obecną Strategię Rozwoju Gminy
3. Analiza stanu realizacji obecnej strategii. Młodzież razem z animatorem odpowiadają na pytanie: Na ile obecny dokument osiągnął postawione sobie cele? Młodzież rozmawia z kompetentnymi radnymi i urzędnikami oraz zbiera samodzielnie informacje: własne opinie oraz rówieśników. Młodzieżowi Radni prowadzą „badania” w terenie tzn. rozmawiają z mieszkańcami, prowadzi wizję lokalną, itd. Itp.
4. Włączenie młodzieży w prace dorosłych nad aktualizacją. Młodzież uczestniczy w pracach dorosłych nad analiza realizacji obecnej strategii (jeśli takie są prowadzone) lub pracach nad przyszłym kształtem Strategii.
5. Młodzieżowa Rada na swoim roboczym spotkaniu razem z opiekunem poddaje refleksji udział w pracach razem z dorosłymi nad kształtem Strategii. Dyskutuje na temat propozycji do nowego dokumentu tak by w konsekwencji na podstawie zebranych

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

informacji sformułować na piśmie oficjalne stanowisko Młodzieżowej Rady Gminy nt. propozycji projektu Aktualizacji..

6. Przedstawienie oficjalnego stanowiska Młodzieżowej Rady Gminy na odpowiednim spotkaniu z wójtem i/lub na Sesji Rady Gminy

Co jest zadaniem urzędników?

Najważniejszym zadaniem urzędników i/lub władz gminy, jest włączyć Młodzieżową Radę w odpowiednim momencie do procesu tworzenia aktualizacji dokumentu strategicznego. Po drugie bardzo ważnym jest aby dorośli wyjaśnili młodemu radnym wagę i znaczenie dla rozwoju społeczności dokumentu jakim jest Strategia Rozwoju Gminy i jej aktualizacja.

Jakie korzyści z tych konsultacji będą mieli urzędnicy, administracja lokalna i społeczność?

Najważniejszą korzyścią płynącą z udziału młodych obywateli w procesie stanowienia tak ważnego dokumentu dla społeczności jest budowanie ich związku ze społecznością oraz rozwój ich kompetencji obywatelskich w obszarze dotyczącym: zainteresowania rozwojem i przyszłością swojej okolicy.

Dobre praktyki, przykłady...

Wnioski z pilotażu w Gminie Płużnica (woj. kujawsko-pomorskie)

Młodzieżowa Rada Gminy Płużnica w ramach konsultowania „Aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Płużnica do 2020 r.„ brała udział jako uczestnicy (delegacja Młodzieżowej Rady) w warsztatach organizowanych przez Gminę, których celem było prace nad nowym kształtem dokumentu. Oprócz przedstawicieli młodych w warsztatach brali udział, radni, władze gminy, dyrektorzy jednostek organizacyjnych Gminy, przedstawiciele zainteresowanych środowisk. Prace nad dokumentem rozpoczęły się już pod koniec lutego 2012 r. łącznie odbyło się siedem spotkań, podczas których szukano ścieżek rozwoju gminy Płużnica.

2. Program działania biblioteki gminnej

Biblioteki w wielu gminach bywają jedyną stałą instytucją kultury i jednocześnie jedyną niekomercyjną przestrzenią publiczną. Młodzież z kolei jest grupą społeczną, która zdecydowaną część swojego czasu spędza właśnie w swojej najbliższej okolicy, ewentualnie w miejscowości, w której znajduje się szkoła. Biblioteki mogą być dla dzieci i młodzieży ważną przestrzenią publiczną. By się tak stało ich działalność musi odzwierciedlać wartości, gust młodzieży i dostosować swoją ofertę do sposobów spędzania wolnego czasu oraz potrzeb właśnie tej grupy społecznej.

Pracownikom biblioteki łatwiej będzie spełnić oczekiwania młodzieży, jeśli jej pracownikom oraz władzom lokalnym uda się nawiązać dialog z młodymi ludźmi, tak by z jednej strony znając możliwości prawne i finansowe oraz potrzeby młodzieży z drugiej strony, wspólnie wypracować elementy programu działania biblioteki atrakcyjne dla młodzieży.

Młodzieżowa rada gminy, jako moderator procesu konsultacji, nadaje temu procesowi walor legitymizacji. Młodzieżowi radni są bowiem wybierani w większości gmin w demokratycznych wyborach na terenie szkół, dzięki czemu proces konsultacji programu działania biblioteki organizowany przez tę grupę oddala zarzuty nieuzasadnionego wpływu grup mieszkańców na politykę lokalną.

Co dokładnie może być przedmiotem konsultacji?

Konsultacje dotyczą programu działań biblioteki na dany rok w powiązaniu z jej budżetem (możliwymi w ramach niego działaniami, zakupami itp.).

Kto po stronie administracji odpowiada za konsultacje z Młodzieżową Radą Gminy?

Najlepiej dyrektor Biblioteki Gminnej lub jej pracownicy lub urzędnik zajmujący się kulturą w gminie.

W jakim momencie konsultujemy daną decyzję z Młodzieżową Radą Gminy?

Młodzieżową Radę włączamy przed projektowaniem budżetu, tak by wnioski z konsultacji mogły być uwzględnione w planowaniu budżetu Biblioteki lub w trakcie, najlepiej przed opracowywaniem koncepcji Programu Pracy Biblioteki. Najlepiej jak młodzież w jak najwcześniejszym stadium prac nad dokumentem będzie brała udział w wypracowywaniu swoich postulatów.

Przebieg konsultacji:

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

- a. Konsultacje dotyczące sposobu i zakresu działań kulturalnych adresowanych do młodzieży przez bibliotekę zaczynamy od bardzo otwierających warsztatów na temat pomysłów na wykorzystanie miejsc takich jak biblioteka. Ważnym jest aby w warsztatach brało udział jak najwięcej młodych. Młodzieżowa Rada powinna zaprosić oprócz siebie również swoich rówieśników. Celem tych warsztatów jest namysł jakim miejscem dla młodzieży może stać się biblioteka w ich gminie.
- b. Następnie można przeprowadzić w szkołach debaty na temat biblioteki i omówić te pomysły/ ewentualnie jedną zbiorczą, gminną debatę.
- c. Następnie można powołać z chętnych dzieci grupę roboczą ds. dopracowania pomysłów.
- d. Można rozważyć elementy głosowania nad propozycjami – np.: narzędzia internetowe.
- e. Młodzież przygotowuje i/lub wygłasza prezentację na temat oczekiwań młodzieży w stosunku do biblioteki. Młodzieżowa Rada może przedstawić wnioski płynące z prac w postaci uchwały skierowanej do Rady Gminy.
- f. Władze gminy/ dyrekcja biblioteki odnoszą się do tych propozycji, wskazując które są możliwe do realizacji w najbliższym roku budżetowym.

[uwaga: konsultacje mogą dotyczyć także bardziej konkretnych decyzji, np.: profil zamawianych książek, goście na spotkania – te decyzje można konsultować już w trakcie roku]

Co jest zadaniem urzędników?

Najważniejszym zadaniem urzędników/Dyrektora Biblioteki jest włączyć Młodzieżową Radę w odpowiednim momencie do procesu tworzenia programów. Po drugie istotne jest, by urzędnik/Dyrektor Gminy wspierał młodzieżowych radnych w momencie szacowania kosztów pewnych przedsięwzięć oraz oceny ich zgodności z prawem.

Ważne jest by na początku działań włączających urzędnik albo dyrektor biblioteki spotkał się z Młodzieżową Radą oraz przedstawił im dotychczasowe działania w zakresie kultury tutaj biblioteki oraz cel prowadzonej działalności.

Jakie korzyści z tych konsultacji będą mieli urzędnicy, administracja lokalna i społeczność?

Tworząc ofertę kulturalną biblioteki dyrektor i urzędnicy uwzględniają młodzież jako jedną z grup odbiorców. Jednak często nie znają obecnych trendów, zainteresowań i gustów młodzieży. Dlatego tak ważne jest by tworząc propozycję dla tej grupy konsultować decyzje z przyszłymi odbiorcami.

Kultura jest także ważnym narzędziem wychowywania młodzieży. Danie możliwości aktywności i ekspresji artystycznej jest szansą na rozwój młodych ludzi i znalezienie im pożytecznego zajęcia. Jest to także forma przeciwdziałania nudzie i patologii.

Dobre praktyki, przykłady, inspiracje...

Wnioski z pilotażu w Gminie Łubianka (woj. kujawsko-pomorskie)

Wartością dodaną pracy w Łubiance było związanie młodzieżowych radnych z Gminną Biblioteką jako przestrzenią publiczną, w której mogą pracować i dyskutować o sprawach wspólnych. Co ważne Dyrektorka Biblioteki stała się 'nieformalną' animatorką działania Młodzieżowej Rady. Największym wymiernym efektem młodzieżowych ustaleń w Łubiance było poważne potraktowanie przez Dyrektorkę Biblioteki postulatów młodzieży dotyczących funkcjonowania Biblioteki (propozycje innego wydatkowania niż do tej pory pieniędzy na zakupy do biblioteki, na wniosek młodzieży zmieniły się godziny i dni otwarcia biblioteki, która czynna jest teraz również w soboty). Stało tak się po podjęciu przez Młodzieżową Radę uchwały w sprawie potrzeb kulturalnych młodzieży i inicjatyw Gminnej Biblioteki Publicznej. Uchwała ta została wykorzystana przez Dyrektorkę Biblioteki właśnie podczas prac Młodzieżowej Rady Gminy nad 'Planem kulturalno-oświatowym', który gminna biblioteka przekazuje bibliotece powiatowej.

3. Roczny program imprez kulturalnych w gminie i/lub instytucjach kultury w gminie

Co dokładnie może być przedmiotem konsultacji?

Wariant a: Konsultacje tworzonego, rocznego programu lub kalendarza imprez kulturalnych w gminie

Wariant b: Drugi wariant dotyczy konsultacji już stworzonego programu imprez artystycznych, w którym urzędnicy jedynie pytają o konkretne kwestie np.: wybór wykonawcy na koncercie w ramach festynu/ święta gminy; wybór kabaretu itp.

Kto po stronie administracji odpowiada za konsultacje z Młodzieżową Radą Gminy?

- a. Urzędnik zajmujący się kulturą, odpowiednio stanowisko lub wydział, w zależności od wielkości urzędu
- b. urzędnik zajmujący się kulturą, odpowiednio stanowisko lub wydział, w zależności od wielkości urzędu

W jakim momencie konsultujemy daną decyzję z Młodzieżową Radą Gminy?

- a. Młodzieżową Radę Gminy włączamy przed tworzeniem programu – konsultacje te mają służyć zdefiniowaniu potrzeb młodych oraz wypracowaniu wspólnie z młodzieżą pomysłów. Można zatem organizować je tuż przed tworzeniem budżetu, tak by z konsultacji z młodzieżą powstał katalog działań, które w zależności od możliwości finansowych zostaną zrealizowane.
- b. W trakcie roku, gdy wiadomo jakie kwoty w budżecie są zarezerwowane na dane wydarzenie

Przebieg konsultacji

- a. Konsultacje tworzonego, rocznego programu imprez kulturalnych [2 miesiące]
 - Młodzieżowa Rada wraz z animatorem tworzy mapę zainteresowań, potrzeb młodzieży stosując różnego typu metody partycypacyjne np.: ankiety, debaty,

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

spotkania warsztatowe (Word cafe). Celem jest swobodne definiowanie potrzeb przez młodych.

- Analiza, inwentaryzacja istniejących zasobów i działań już podejmowanych na rzecz młodzieży: spacer badawczy; analiza stron internetowych; wywiady z młodzieżą na temat satysfakcji z już odejmowanych działań
 - Wypracowanie przez młodzież listy priorytetów do planu
 - Oszacowanie kosztów danej imprezy, opracowanie wariantów cenowych (tu konieczny udział przedstawicieli urzędu)
 - Procedura może kończyć się głosowaniem lub ankietą wśród uczniów dotycząca kilku równoważnych pomysłów, akceptowalnych dla urzędu
- b. Konsultacje realizowanego programu [1 miesiąc]
- Ankieta wśród uczniów na temat, konkretnych wydarzeń w ramach programu oraz ich kształtu/ lub grupy dyskusyjnej na temat organizacji danej imprezy, sposobu ich promocji, dotarcia z informacją do młodzieży
 - Młodzieżowa Rada zlicza wyniki ankiety i tworzy raport, który przekazuje wójtowi oraz uczniom lokalnych szkół.

Co jest zadaniem urzędników?

Najważniejszym zadaniem urzędników jest włączyć w odpowiednim momencie przedstawicieli Młodzieżowej Rady do procesu tworzenia wyżej wymienionych programów. Po drugie istotne jest, by urzędnik wspierał Młodzieżową Radę w momencie szacowania kosztów pewnych przedsięwzięć oraz oceny ich zgodności z prawem.

Ważne jest by na początku działań włączających urzędnik, albo dyrektor instytucji kultury spotkała się z Młodzieżową Radą Gminy oraz przedstawił im dotychczasowe działania w zakresie kultury oraz cel prowadzonej działalności.

Jakie korzyści z tych konsultacji będą mieli urzędnicy, administracja lokalna, społeczność?

Tworząc ofertę kulturalną gminy urzędnicy uwzględniają młodzież jako jedną z grup odbiorców. Jednak często nie znają obecnych trendów, zainteresowań i gustów młodzieży. Dlatego tak ważne jest by tworząc propozycję dla tej grupy konsultować decyzje z przyszłymi odbiorcami.

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

Kultura jest także ważnym narzędziem wychowywania młodzieży. Danie możliwości aktywności i ekspresji artystycznej jest szansą na rozwój młodych ludzi i znalezienie im pożytecznego zajęcia. Jest to także forma przeciwdziałania nudzie i patologii.

Dobre praktyki, przykłady, inspiracje...

- a. Zoom na dom kultury: www.zoomnadomkultury.pl
- b. Inspirator obywatelski, www.isp.org.pl
- c. www.biblioteki.org

Dobra praktyka z pilotażu w Gminie Płużnica (woj. kujawsko-pomorskie)

10 maja o godz. 14: 00 w Urzędzie Gminy Płużnica odbyło się spotkanie z władzami, radnymi, przedstawicielami stowarzyszeń, instytucji, firm i dyrektorami szkół dotyczące organizacji świąt i festynów gminnych. Jako przedstawicielka Młodzieżowej Rady Gminy została zaproszona i uczestniczyła w nim Karolina Rola oraz opiekun Młodzieżowej Rady Gminy, Jolanta Osińska. Przedstawicielki Młodzieżowej Rady uczestniczyły w wymianie zdań pomiędzy wójtem a radnymi na wymieniony wyżej temat. Wójt podczas spotkania wziął pod uwagę ankietę, którą Młodzieżowa Rada Gminy przeprowadziła wśród młodzieży w wcześniejszym terminie. Ankieta dotyczyła organizacji Święta Rodziny. Na podstawie jej wyników i wypowiedzi osób zgromadzonych na sali został ustanowiony kalendarz uroczystości gminnych w 2012 roku.

4. Zasady użytkowania obiektów sportowych

Sport jest jedną z najważniejszych przyjemności w życiu młodych ludzi, samorządy skłonne są przeznaczać na ofertę sportową znaczące kwoty, chociażby inwestując w obiekty sportowe i ich wyposażenie. Żeby te inwestycje były efektywne, powinny być w optymalny sposób wykorzystane przez młodzież, tak by oferta sportowa przyczyniała się do poprawy ich zdrowia, rozwoju zainteresowań, integracji lokalnej oraz by była alternatywą dla zachowań ryzykownych. Konsultowanie przez Młodzieżowe Rady Gmin sposobów wykorzystania obiektów służy określeniu optymalnego sposobu ich wykorzystania przez młodzież w społeczności.

Co dokładnie może być przedmiotem konsultacji?

Przedmiotem konsultacji ma być aktualizacja/nowyy regulamin korzystania z obiektu/ obiektów sportowych (w zależności od zasobów gminy). Konsultacje powinny dotyczyć m.in.: godzin otwarcia, zasad odpłatności, oferty dopuszczalnej w danym obiekcie; rodzaju opieki sprawowanej nad młodzieżą (trenerzy, animatorzy), wyposażenia obiektów sportowych czy planów nowych zakupów.

Kto po stronie administracji odpowiada za konsultacje z Młodzieżową Radą Gminy?

Urzędnik odpowiedzialny za sport i rekreację powinien być inicjatorem tych konsultacji, które w trybie roboczym mogą być prowadzone przez pracownika/ dyrektora obiektu.

W jakim momencie konsultujemy daną decyzję z Młodzieżową Radą Gminy?

Młodzieżową Radę Gminy włączamy przed otwarciem obiektu bądź w dowolnym momencie jego funkcjonowania, gdyż chodzi o pewien przegląd zasad, sprawdzenie czy reguły uwzględniają potrzeby młodzieży. Dobrze jest je prowadzić przed konstruowaniem budżetu, przeznaczonego na funkcjonowanie obiektu, tak by pewne postulaty mogły zostać uwzględnione.

Przebieg konsultacji [1-2 miesiące]

- a. Spotkanie dotyczące celów konsultacji prowadzone przez urzędników – przedstawienie listy obiektów sportowych oraz ich wyposażenia (boiska szkolne, obiekty samodzielne).

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

- b. Analiza sytuacji w formie pracy warsztatowej Młodzieżowej Rady, dotycząca zasad korzystania z obiektów. Jeśli jest dużo tematów i zainteresowanych młodych, wzięciem udziału w konsultacjach to Młodzieżowa Rada może zorganizować grupy młodzieży, które dokonają wizji lokalnej oraz zdobędą od młodzieży informacje na temat przystępności obiektów, ich wyposażenia i adekwatności do potrzeb młodych (na podstawie rozmów, ankiet, dyskusji).
- c. Młodzieżowi radni wypracowują zasady użytkowania obiektów zgodnie z potrzebami młodzieży, dla wskazanych tematów oddzielne procedury. Propozycje te następnie przekazują urzędnikom najlepiej w formie pisemnej np. uchwały Młodzieżowej Rady Gminy w sprawie wyposażenia obiektów sportowych w Gminie.

Co ważne propozycje korzystania z obiektów można poddać dyskusji publicznej, organizowanej przez Młodzieżową Radę, lub dyskusji w szkołach.

Zasady te warto poddawać aktualizacji co kilka lat, by kontrolować, czy styl życia młodzieży wciąż odpowiada ofercie, adresowanej do niej przez administrację lokalną.

Co jest zadaniem urzędników?

Najważniejszym zadaniem urzędników jest włączyć MRG w odpowiednim momencie do procesu tworzenia lub aktualizacji regulaminów. Urzędnicy powinni również zaproponować listę tematów, którymi powinna się zająć Młodzieżowa Rada, dopuszczając jednocześnie ich sugestie. Ważne jest, by urzędnik ustanowił kontakt, relację młodzieży z pracownikami obiektów, tak by nie czuli się oni intruzami. Rolą urzędnika jest wspieranie młodych w momencie szacowania kosztów pewnych przedsięwzięć oraz oceny ich zgodności z prawem.

Ważne jest też by na początku działań urzędnik przedstawił młodym dotychczasowe działania samorządu w kwestii tworzenia, udostępniania i wyposażenia obiektów sportowych.

Jakie korzyści z tych konsultacji będą mieli urzędnicy, administracja lokalna i społeczność?

Wyzwanie, jakim jest zaprojektowanie używania obiektów sportowych tak by młodzież z nich efektywnie korzystała nie jest proste. Trzeba rozumieć jakie dyscypliny aktualnie chcą uprawiać chłopcy a jakie dziewczęta. Jaki jest ich tryb życia w ciągu roku szkolnego a jaki w trakcie wakacji i w jakich godzinach, mogą i chcą korzystać z obiektów. Wreszcie trzeba

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

ustalić zasady, które pozwolą obiekty zabezpieczyć, jednocześnie zapewniając ich maksymalne wykorzystania. Skuteczne rozwiązania muszą być wypadkową uzgodnień między młodymi ludźmi i urzędnikami, którzy przecież obiekty te organizują przede wszystkim dla nich.

Dobre praktyki, przykłady, inspiracje

Pomysły na wykorzystanie boiska: <http://orlik2012.pl/index.php/dla-animatorow/rekomendacje-i-przyklady-dobrych-praktyk>, min:

- dodatkowe ławki dla potencjalnych widzów (rozwój funkcji „miejsca spotkań”),
- inwestycja w plac zabaw (pozwoli spędzać w okolicy czas małym dzieciom i całym rodzinom),
- stworzenie w okolicy „Orlika” ścieżek biegowych, plenerowych mini-siłowni, mini skate-parków (rozszerzenie funkcji „lokalnych centrów rekreacji”).
- Adresowanie działań nie tylko do dzieci, ale do całych rodzin (to przez dobry przykład rodziców rodzi się w dzieciach szereg dobrych nawyków sportowych):
 - organizowanie przy/na „Orliku” imprez niesportowych, np. konkursów talentów, biesiad, koncertów, festynów,
- zajęcia z profilaktyki zdrowotnej, zdrowego stylu życia i diety dla różnych grup społecznych, powiązane ściśle z zajęciami na „Orliku”,
- szersze udostępnianie wiedzy o różnych zajęciach na „Orliku” nie tylko na tablicy informacyjnej, ale także na stronie internetowej, w lokalnej prasie, poprzez różne działania promocyjne,
- rozwój sieci sympatyków i osób wspierających wokół „Orlika” - taka sieć sympatyków, z których tylko część może być wolontariuszami, sprawia, że o wiele więcej osób z lokalnej społeczności, a nie tylko sam animator, czuje się odpowiedzialna za „Orlika” i to, co się na nim dzieje.

Doświadczenie z pilotażu w Gminie Płużnica (woj. kujawsko-pomorskie)

Młodzieżowa Rada Gminy Płużnica w ramach konsultowania Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyraziła swoją opinię na temat funkcjonowania i wyposażenia sali gimnastycznej w Nowej Wsi Królewskiej oraz organizacji półkolonii w Orłowie (jednym z obiektów o charakterze rekreacyjno-sportowym należącym do Gminy).

Od 14 do 24 maja Młodzieżowa Rada przeprowadziła wywiady z uczniami na temat funkcjonowania i wyposażenia sali w Nowej Wsi Królewskiej oraz organizacji półkolonii w Orłowie. Członkowie Młodzieżowej Rady Gminy zorganizowali spotkanie, na które zostali zaproszeni przewodniczący klas. Zostali oni poproszeni o zebranie informacji na godzinach wychowawczych jak uczniowie chcieliby spędzać czas na półkoloniach oraz jak miałyby być wyposażona i funkcjonować sala w Nowej Wsi Królewskiej. W każdej klasie przewodniczący klas zebrali informacje przy pomocy tzw. burzy mózgów, każdy uczeń w formie pisemnej wypowiadał się na oba tematy. Propozycje uczniowie przyklejali na kartkę i tak powstał plakat z propozycjami. Po zakończeniu i zebraniu pomysłów od przewodniczących klas - Młodzieżowa Rada Gminy sporządziła zestawienie. Uczniowie i nauczyciele zapoznali się z wynikami na apelu 24 maja 2012r.

5. Koncepcja i program imprez okolicznościowych w społecznościach (np. Dożynki, Festyn Rodzinny)

<p>Kto podejmuje daną decyzję?</p> <p>Tutaj chodzi o decyzje podejmowanym w zaproponowanym temacie:</p> <p>Rada Gminy Burmistrz Miasta, Kierownik OŚRL, Dyrektor BOK, Przewodniczący odpowiedniej Komisji Rady Gminy.</p>	<p>To będzie jednorazowa czy cykliczna konsultacja?</p> <p>Rekomendujemy prowadzenie konsultacji cyklicznie co roku przed organizacją danej imprezy (np. Dni Bierunia, Dożynki) w społeczności.</p>
---	--

Kto po stronie administracji odpowiada za konsultacje z Młodzieżową Radą gminy? Kto inicjuje konsultacje, kto je prowadzi, *odpowiada za kontakt i odpowiedź młodzieży?*

Inicjuje konsultacje urzędnik, radny albo władza wykonawcza (wójt, burmistrz).

Z prośbą o konsultacje danej decyzji dotyczącej organizacji imprezy lokalnej np. Dożynek przez Młodzieżową Radę może wystąpić: raga gminy, komisja odpowiedzialna za przyjęcie np. planu imprezy, ale też urzędnik bezpośrednio odpowiedzialny za organizację imprezy np. dyrektor Ośrodka Kultury albo naczelnik/osoba w Urzędzie Gminy odpowiedzialna za imprezę.

Ważnym jest żeby młodzież wiedziała komu ma przekazywać swoje opinie, do kiedy i w jakiej formie, dlatego zasadnym jest wskazanie konkretnej osoby odpowiedzialnej za kontakt z Młodzieżową Radą.

W jakim momencie konsultujemy daną decyzję z Młodzieżową Radą Gminy?

Są dwie opcje:

1. Na etapie powstawania planu i koncepcji imprezy. W początkowej fazie organizacji imprezy. Takie rozwiązanie rekomendujemy, ponieważ pozwala ono na włączenie młodzieży w tworzenie koncepcji imprezy. Co daje szansę na wyłonienie ciekawych pomysłów, innowatorskich rozwiązań młodych i odpowiedzenie na potrzeby młodych obywateli w stosunku do wspólnej imprezy.

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

2. Na etapie gdy dokument określający, ramy, plan imprezy już istnieje. Wtedy młodzieżowi radni mają możliwość wypowiedzieć się i zgłosić swoje stanowisko na temat konkretnych, zapisów dokumentu, rozwiązań przyjętych w stosunku do organizowanej imprezy.

Przebieg konsultacji [etapy]:

1. Robocze spotkanie Młodzieżowej Rady poświęcone tematowi: Ewaluacji i refleksjom na temat danej imprezy okolicznościowej organizowanej w poprzednich latach (zazwyczaj te imprezy mają charakter cyklicznych). Jak w Gminie opracowany jest dokument proponujący przebieg imprezy w danym roku to Młodzieżowa Rada powinna się z nim zapoznać i przygotować się do udziału w pracach odpowiedniej komisji (etap 2).
2. Udział młodzieży wraz z opiekunem na odpowiedniej komisji Rady Gminy np. oświaty, kultury, sportu, zdrowia i opieki społecznej w punkcie: dotyczącym odpowiedniej imprezy np. „Omówienie przygotowań do Dni Bierunia 2012 i Dożynek”. Ważnym jest żeby młodzież mogła wypowiadać się na tej komisji w trybie tak jak obywatele.
3. Robocze spotkanie Młodzieżowej Rady poświęcone podsumowaniu i refleksji na temat udziału młodych na posiedzeniu odpowiedniej komisji Rady Gminy. Młodzieżowa Rada dyskutuje o kształcie Programu danej imprezy. Formułuje wstępne wnioski. Formułuje notatkę na ten temat.
4. Ważnym jest aby Młodzieżowa Rada Gminy skonfrontowała swoje opinie ze zdaniem i poglądami rówieśników spoza Młodzieżowej Rady. Może to zrobić w formie ankiet z uczniami w szkołach, nieformalnych spotkań z młodymi czy za pośrednictwem samorządów uczniowskich w szkołach.
5. Młodzieżowa Rada na podstawie zebranych danych i informacji oraz swoich wniosków na spotkaniu roboczym formułuje w formie pisemnej swoją opinię i przekazuje pomysły dorosłym na temat zaproponowanego kształtu Programu imprezy okolicznościowej.

Co jest zadaniem urzędników?

Zadaniem urzędników jest po pierwsze włączyć młodzież w procesie ustanawiania Programu Imprezy okolicznościowej albo wprowadzania zmian a po drugie zaproszenie młodzieżowych radnych na posiedzenie odpowiedniej komisji Rady Gminy i wreszcie po trzecie ułatwienie młodym udziału w pracach tej komisji.

Jakie korzyści z tych konsultacji będą mieli urzędnicy, administracja lokalna?

Ogromną korzyścią dla urzędników i administracji lokalnej jest fakt, że pieniądze publiczne skierowane na organizację imprezy okolicznościowej w Gminie są wydawane adekwatnie do potrzeb młodych obywateli, którzy są ważną grupą odbiorców i uczestnikami organizowanej imprezy.

Dobre praktyki, przykłady, inspiracje...

Wnioski z testowania w Gminie Łubianka (woj. kujawsko-pomorskie)

Najbardziej konkretnym rezultatem konsultacji podjętych przez Młodzieżową Radę Gminy Łubianka było wzbogacenie programu gminnego Dnia Kultury o wydarzenia adresowane do młodzieży. Za organizację tego wydarzenia odpowiada Kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej, która potraktowała młodzieżowych radnych bardzo partnersko i aktywnie zachęcała ich do kształtowania programu wydarzenia. Wyszła poza standard pytania młodzieży 'jaki zespół wolelibyście na wieczorny koncert'. Przygotowała zestaw informacji (łącznie z wycinkami prasowymi nt poprzednich edycji) i podczas debaty zachęcała do oceny zeszłorocznego programu imprezy, tak aby znaleźć elementy, które najbardziej się podobają i które warto zmienić lub dodać. W ankiecie, która przeprowadzała Młodzieżowa Rada Gminy wśród uczestników na wniosek Dyrektora Biblioteki znalazły się pytania też o to czy wolą aby Dzień Kultury odbywał się w sobotę czy w niedzielę oraz różne elementy programu do wyboru. Dyrektor zachęcała też Młodzieżową Radę Gminy do analizy programu pod kątem tego, do kogo jest adresowany. Okazało się, że program zawierał elementy skierowane do dzieci i do seniorów oraz ogólnie do dorosłych, a nie było działań organizowanych dla młodzieży. Młodzieżowa Rada Gminy zasugerowała włączenie do programu prezentacji grupy Hip-Hopowej, z którą Młodzieżowa Rada współpracuje organizując odpłatne zajęcia pozaszkolne dla młodzieży w gminie. Pomysł Młodzieżowej Rady Gminy został zrealizowany.

6. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest obowiązkowym dokumentem w Gminie. Jednym z ważnych adresatów działań projektowanych w ramach tego programu jest młodzież. Działania z zakresu profilaktyki alkoholowej, żeby były skuteczne powinny być zrozumiałe dla młodych ludzi, adekwatne i odpowiadać ich rozumieniu problemu. Żeby zajęcia profilaktyczne faktycznie były alternatywą dla zachowań ryzykownych muszą być atrakcyjne, a żeby takie były muszą stanowić precyzyjną odpowiedź na potrzeby ludzi młodych, odzwierciedlać ich wartości, estetykę i preferencje związane z ich stylem życia.

Co dokładnie może być przedmiotem konsultacji?

Przedmiotem konsultacji mają być zapisy gminnego programu profilaktyki szczególnie dotyczące celów i zadań programu odnoszących się do młodzieży, a szczególności organizowania zajęć pozalekcyjnych, treści zajęć edukacyjnych dotyczących zagrożeń, związanych z alkoholem oraz oferty świetlic środowiskowych.

Kto po stronie administracji odpowiada za konsultacje z Młodzieżową Radą Gminy?

Urzędnik odpowiedzialny za przygotowanie programu powinien być inicjatorem tych konsultacji, które w trybie roboczym mogą być prowadzone przez pracownika urzędu lub GOPS/ MOPSa.

W jakim momencie konsultujemy daną decyzję z Młodzieżową Radą Gminy?

Młodzieżową Radę Gminy włączamy w trakcie tworzenia programu, przed napisaniem jego pierwszej wersji, tak by w pełni korzystać z kreatywności młodych ludzi i nie ograniczać ich wyobraźni konkretnymi pomysłami urzędników. Oczywiście, nawet jak Program ma już swój kształt to warto zaprosić młodych obywateli do rewizji zapisów Programu. Na nowo spojrzeć na niego oczami młodzieży. W każdym momencie możemy zapytać Młodzieżową Radę Gminy o wyrażenie swojej opinii nawet dotyczącej tylko fragmentu, części Programu. Tak miało miejsce w przypadku wyrażenie swojego zdania przez Młodzieżową Radę Gminy Płużnicy na temat świetlic środowiskowych.

Przebieg konsultacji [1-2 miesiące]

- a. Spotkanie dotyczące celów konsultacji prowadzone przez urzędników. W jego trakcie należy wytłumaczyć młodym, jaka rolę pełni Program i jakie działania na rzecz młodzieży przewiduje.
- b. Warsztaty na których młodzież odpowiada na najważniejsze pytania, m.in:

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

- Co to znaczy atrakcyjne spędzanie wolnego czasu dla młodzieży z danej gminy?
 - W jaki sposób informować młodzież o zagrożeniach – kto powinien to robić? W jakiej formie?
 - Jakie imprezy, działania edukacyjne, możliwości spędzania wolnego czasu będą atrakcyjną ofertą dla młodzieży? Jak o tej ofercie informować i do kogo ją kierować?
 - Jakiego typu konkursy organizować? Jakie nagrody zapewniać?
- c. Młodzieżowi radni zbierają informacje od młodzieży oceniające aktualną/zesłoroczną ofertę. Można to wykonać poprzez ankiety, grupy dyskusyjne z osobami korzystającymi i niekorzystającymi (i pytanie dlaczego nie korzystają) badające temat ogólnie oraz konkretne elementy oferty jak na przykład pogadanki czy przedstawienia profilaktyczne.
- d. Na podstawie zebranych informacji i propozycji działań powstaje lista rekomendacji Młodzieżowej Rady Gminy do programu, która przekazywana jest następnie urzędnikom i radnym.

Co jest zadaniem urzędników?

Najważniejszym zadaniem urzędników jest włączyć Młodzieżową Radę Gminy w odpowiednim momencie do procesu tworzenia programu, czyli na etapie jego formułowania a przed powstaniem pierwszej wersji dokumentu. Urzędnicy powinni udostępnić informacje na temat realizatorów działań profilaktycznych i ich działań. Rolą urzędników jest również wyjaśnienie procesu przyjmowania programu.

Jakie korzyści z tych konsultacji będą mieli urzędnicy, administracja lokalna?

Młodzieżowi radni dostarczą władzom i urzędnikom informację na temat potrzeb i oczekiwań młodzieży, co do optymalnych działań z zakresu profilaktyki nadużywania alkoholu oraz pomogą ocenić jakość dotychczasowych działań. Oddanie głosu młodym ludziom w kwestii działań adresowanych właśnie do nich wydaje się z jednej strony budować wśród młodych ludzi poczucie podmiotowego traktowania, a z drugiej strony daje większą szansę na dobranie i sfinansowanie instrumentów, które skuteczniej przemówią do młodzieży. Należy bowiem pamiętać, że upodobania, trendy młodzieżowe zmieniają się bardzo szybko i to młodzi ludzie w tym zakresie są najlepszymi ekspertami.

Dobre praktyki, przykłady, inspiracje,,

Młodzieżowa Rada Dzielnic Wola m.st Warszawy na warsztatach z animatorem opracowała katalog propozycji zajęć atrakcyjnych dla młodzieży oraz form informowania i edukowania o zagrożeniach płynących w związku z używaniem alkoholu oraz innych używek. Propozycje przedstawiła na spotkaniu Rady Dzielnic. W efekcie dyskusji młodzi ludzie podkreślali potrzebę przestrzeni, miejsca dla młodych, prowadzonego przez młodych, gdzie po prostu bezpiecznie można spędzać czas po lekcjach zamiast snuć się po ulicach. W efekcie władze dzielnicy ogłosiły konkurs na prowadzenie takiego miejsca.

Doświadczenie z testowania w Gminie Płużnica (woj. kujawsko-pomorskie)

Młodzieżowa Rada Gminy Płużnica w ramach konsultowania Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyraziła swoją opinię na temat funkcjonowanie i adekwatności i atrakcyjności oferty świetlic środowiskowych dla młodzieży.

Od 7 do 13 maja 2012 r. przedstawiciele Młodzieżowej Rady Gminy wybrali się do opiekunów świetlic środowiskowych, po to, aby zasięgnąć opinie na temat ich funkcjonowania. W miejscowościach Mgowo i Orłowo – świetlice na razie nie funkcjonują, gdyż nie ma osoby, która mogłaby się zająć prowadzeniem takich zajęć. Osoby odpowiedzialne za to zadanie w miejscowościach, w których świetlice nie działają rozmawiały z młodzieżą i dowiedziały się, że dzieci i młodzież bardzo chcieliby, aby świetlice ponownie działały.

Młodzieżowi Radni w wyniku przeprowadzonych wywiadów z opiekunami świetlic uzyskali bardzo cenne dla siebie informacje: o możliwości dofinansowania do różnego rodzaju wycieczek, kolonii, zakupie nowego sprzętu sportowego dla dzieci np. piłki, skakanki, na którego poprzez rozmowy mieli wpływ, o możliwości pomocy w załatwieniu autokaru, gdy organizowana jest wycieczka dla młodzieży, zakupu nowych gier edukacyjnych i odnowieniu stołu do tenisa stołowego. Jednocześnie przedstawiciele młodzieżowej rady skierowali apel do władz o wznowienie działalności świetli w miejscowościach Mgowo i Orłowo.

7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Projektowanie przestrzeni publicznej musi odbywać się w procesie konsultacji z mieszkańcami, w tym z młodzieżą, ponieważ to ich przede wszystkim będą dotyczyły skutki podjętych decyzji. Ustalenia planu definiują rodzaj wykorzystania pewnego obszaru na wiele lat i dotyczą zarówno dorosłych jak i młodzieży, która będzie korzystała ze sposobu zagospodarowania przestrzeni wykonanego na podstawie planu.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego to akt prawa miejscowego przyjmowany w formie uchwały rady gminy, określający przeznaczenie, warunki zagospodarowania i zabudowy terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Składa się z części tekstowej (uchwała) oraz graficznej (załącznik do uchwały).

Plan miejscowy stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Ustanawia przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie, będące podstawą wydawania decyzji administracyjnych (w przeciwieństwie do studium, które wyraża jedynie politykę przestrzenną gminy). W planie miejscowym dokonuje się również zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze (tzw. odrolnienie) i nieleśne.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może wykraczać poza granice administracyjne gminy, może za to obejmować tylko część jej obszaru. Na terenie gminy może obowiązywać więcej planów miejscowych, ich granice jednak nie mogą się nakładać. Plan nie może naruszać ustaleń studium, co stwierdza rada gminy przed jego uchwaleniem.

Organem sporządzającym plan miejscowy jest odpowiednio wójt (w gminach wiejskich), burmistrz (w miejskich lub miejsko-wiejskich). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalany jest przez radę gminy (radę miasta) i ogłaszany przez wojewodę w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Procedura sporządzania planu miejscowego:

1. Rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia MPZP.
2. Ukazuje się w prasie ogłoszenie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o przystąpieniu do planu i możliwości składania wniosków do planu
3. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta zwraca się z do organów i instytucji zewnętrznych z prośbą o przesyłanie wniosków do projektu planu.
4. Dla danego terenu zostaje opracowana dokładna, wielobranżowa analiza stanu istniejącego oraz zebrane zostają uwarunkowania.
5. Przygotowanie projektu planu.

6. Opracowanie prognozy wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze.
7. Akceptacja wójta, burmistrza lub prezydenta miasta i skierowanie projektu planu do opiniowania i uzgodnień.
8. Opinie – władz gmin sąsiednich oraz gminnej (miejskiej) komisji urbanistyczno-architektonicznej.
9. Uzgodnienia – m.in. urząd wojewódzki, właściwy zarządca dróg, konserwator zabytków, policja, wojsko, straż pożarna.
10. Opracowanie analizy skutków ekonomicznych realizacji planu.
- 11. Wyłożenie planu do publicznego wglądu na okres co najmniej 21 dni. Zainteresowani zawiadamiani są poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej i krajowej. W czasie wyłożenia organizowana jest dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie.**
12. W terminie do 14 dni od zakończenia wyłożenia można składać uwagi do planu.
13. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta rozpatruje uwagi do planu, które wpłynęły w trakcie wyłożenia, a następnie przekazuje do rady gminy (miasta) projekt planu wraz z nieuwzględnionymi uwagami. Jeżeli w wyniku uwzględnienia uwag, do projektu wprowadzono zmiany, ponawia się uzgodnienia w niezbędnym zakresie.
14. Rada gminy (miasta) stwierdza, że projekt planu nie narusza ustaleń studium.
15. Rada gminy (miasta) uchwała MPZP.
16. Wójt, burmistrz lub prezydent przedstawia wojewodzie plan wraz z dokumentacją w celu oceny ich zgodności podjętej z prawem.
17. MPZP zostaje ogłoszony w dzienniku urzędowym właściwego województwa. Uchwała w sprawie uchwalenia MPZP obowiązuje *od dnia wejścia w życie w niej określonego, jednak nie wcześniej niż po upływie 14 od dnia ogłoszenia*. Najpóźniej w dniu wejścia w życie, kopia planu musi być przekazana staroście.

Co dokładnie może być przedmiotem konsultacji?

Przedmiotem konsultacji powinno być wyłożenie planu miejscowego, czyli wstępna wersja planu, przygotowana przez urbanistów. Zgodnie z prawem plan miejscowy przed przyjęciem przez radę Gminy musi zostać upubliczniony. Zgodnie z procedurami mieszkańcy mogą zgłaszać uwagi do tego planu. Jest to bardzo ważny mechanizm wpływu obywateli na decyzje kształtujące wygląd miejscowości. Właśnie do tego planu i w tym momencie może ustosunkować się Młodzieżowa Rada.

Kto po stronie administracji odpowiada za konsultacje?

Urzędnik odpowiedzialny za proces przygotowania planu.

W jakim momencie konsultujemy daną decyzję z Młodzieżową Radą Gminy?

Młodych obywateli włączamy w momencie wyłożenia projektu planu do publicznej wiadomości, w okresie zbierania uwag i opinii do planu.

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

Przebieg konsultacji [1 miesiąc]

- Spotkanie dotyczące celów konsultacji prowadzone przez urzędników – wyjaśnienie roli planu, procedury konsultacji.
- Spacer po planowanym terenie wraz z planem – odczytanie zapisów i dyskusja nad propozycjami.
- Dyskusja nad planem w bibliotece, otwarta dla młodzieży spoza Młodzieżowej Rady, dobrze jak z udziałem autorów planu. W czasie dyskusji mogą zostać zgłoszone uwagi.
- Wynikiem dyskusji jest spisanie uwag i rekomendacji w postaci pisemnej opinii Młodzieżowej Rady zgłaszanej do wyłożonego planu.

Co jest zadaniem urzędników?

Najważniejszym zadaniem urzędników jest powiadomienie o wyłożeniu planu Młodzieżową Radę oraz wsparcie w dostarczeniu wydrukowanych dokumentów, tak by były czytelne. Urzędnicy powinni pomóc w organizacji spaceru, oddelegowując pracownika urzędu albo planistę, który będzie pełnił rolę przewodnika.

Jakie korzyści z tych konsultacji będą mieli urzędnicy, administracja lokalna i społeczność?

Najważniejszą korzyścią dla urzędu będzie włączenie w proces konsultacji młodych ludzi, którzy będą w przyszłości beneficjentami wprowadzonych ustaleń. Dzięki temu działaniu Urząd buduje wśród mieszkańców, w tym młodych zrozumienie dla zasad prowadzenia polityki lokalnej, a szczególnie planowania rozwoju gminy.

8. Projekt remontu w przestrzeni publicznej

Projektowanie przestrzeni publicznej, takie jak planowanie odnowy skweru placu, nowego zagospodarowania pewnej wspólnej przestrzeni powinno włączyć młodzież. To oni przecież są odbiorcami takiej inwestycji, oni będą z niej korzystać, więc warto zaprosić ich do tego, żeby wypowiedzieli się na temat swoich preferencji.

Co dokładnie może być przedmiotem konsultacji?

Przedmiotem konsultacji powinna być koncepcja zagospodarowania danego terenu, czyli pomysły na zagospodarowanie pewnej przestrzeni. Ważne jest, by mieszkańców zaprosić wtedy, gdy różne możliwości są jeszcze otwarte a jednocześnie wiadomo już jaka jest planowana skala środków, które mają być przeznaczone na ten cel.

Kto po stronie administracji odpowiada za konsultacje z Młodzieżową Radą Gminy?

Urzędnik odpowiedzialny za proces przygotowania inwestycji/ remontu.

W jakim momencie konsultujemy daną decyzję z Młodzieżową Radą Gminy?

Młodzież włączamy jak najwcześniej, żeby przedyskutować możliwe koncepcje. Konsultacje zatem mają służyć wypowiedzeniu się mieszkańców na temat wizji zmiany, jaka ma nastąpić.

Przebieg konsultacji [1 miesiąc]

- Spotkanie dotyczące celów konsultacji prowadzone przez urzędników – wyjaśnienie zakresu możliwych zmian.
- Spacer po planowanym terenie.
- Publiczna dyskusja nad planem w bibliotece, otwarta dla mieszkańców z udziałem autorów planu. W czasie dyskusji mogą zostać zgłoszone uwagi.
- Wynikiem dyskusji jest spisanie uwag i przekazanie ich do urzędu gminy.

Co jest zadaniem urzędników?

Najważniejszym zadaniem urzędników jest określenie warunków tego remontu, tak by mieszkańcy proponowali rozwiązania, które są realne zarówno ze względów prawnych jak i finansowych.

Jakie korzyści z tych konsultacji będą mieli urzędnicy, administracja lokalna i społeczność?

Najważniejszą korzyścią dla urzędu będzie włączenie w proces konsultacji mieszkańców, którzy będą w przyszłości beneficjentami wprowadzonych ustaleń. Urząd dzięki temu działaniu buduje wśród mieszkańców zrozumienie dla zasad prowadzenia polityki lokalnej, a szczególnie planowania rozwoju gminy.

Inspiracje

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

- Stowarzyszenie Odblokuj przeprowadziło z mieszkańcami warsztaty, dyskusje a następnie realizację odnowy warszawskich podwórek <http://www.odblokuj.org/odNOWA/realizacja.html>
- „Jak przetworzyć miejsce. Podręcznik kreowania udanych przestrzeni publicznych” – dostępne na stronie akcji „Masz Głos Masz Wybór” www.szkolaliderow.pl

9. Arkusze organizacyjne szkoły

Arkusze Organizacyjne Szkoły to dokumenty określające siatkę zajęć w szkole, jakie zajęcia, ile, o jakiej porze, itp. itd., odbywają się w szkole dlatego są niezwykle ważnym dokumentem, od którego zapisów zależy codzienna rzeczywistość szkolna. Bardzo istotnym jest zatem, żeby dokument ten był wypadkową możliwości i ograniczeń szkolnych z potrzebami uczniów.

Kto podejmuje daną decyzję? Co do zasady władza wykonawcza, tutaj Burmistrz Miasta, Jednak omawiane będą na posiedzeniu komisji oświaty	To będzie jednorazowa czy cykliczna konsultacja? Rekomendujemy prowadzenie konsultacji cyklicznie co roku w trakcie przyjmowania/zatwierdzania arkuszy organizacyjnych szkół w gminie.
--	--

Kto po stronie administracji odpowiada za konsultacje z Młodzieżowymi Radami Gmin?

Kto inicjuje konsultacje, kto je prowadzi, *odpowiada za kontakt i odpowiedź młodzieży?*

Co do zasady warto żeby zainicjował je wójt, burmistrz, ponieważ to on zatwierdza te arkusze organizacyjne. Najsprawniej jest jak bezpośrednią osobą zaangażowaną i odpowiedzialną za tą procedurę jest Naczelnik Wydziału/Referatu Oświaty lub urzędnik odpowiedzialny za szkoły i oświatę w gminie.

W jakim momencie konsultujemy daną decyzję z Młodzieżową Radą Gminy?

W momencie kiedy szkoły przedstawiają organowi prowadzącemu w postaci urzędu Gminy do zatwierdzenia Arkusze Organizacyjne Szkół. Często dzieje się to od maja do sierpnia.

Przebieg konsultacji:

- a. Konsultacje dotyczące arkuszy organizacyjnych szkoły zaczynamy od bardzo otwierających warsztatów na temat tego czym jest dokument pt.: „Arkusze organizacyjne szkoły i do czego służy”. Należy też przedstawić uczniom jakie kwestie zapisane w tym dokumencie podlegają dyskusji młodzieży a następnie ich konsultacjom a jakie są nienegocjowane i dlaczego. Animator/opiekun Młodzieżowej Rady Gminy musi ustalić te kwestie z odpowiednią osobą z urzędu odpowiedzialną za konsultacje z Młodzieżową Radą (np. z Naczelnikiem Wydziału/Referatu Oświaty). Dobrym pomysłem jest zaproszenie Naczelnika Wydziału ba robocze posiedzenie

fundacja civis polonus

www.civispolonus.org.pl

MRM z prośbą o omówienie warunków brzegowych konsultacji i opowiedzenie czym są Arkusze Organizacyjne Szkoły

- b. Następnie warto rozpocząć dyskusję z młodzieżowymi radnymi na temat dokumentu
- c. Potem rekomendujemy, żeby młodzież skomunikowała się ze swoimi rówieśnikami w szkole i spytała o zdanie uczniów szkół. Dlatego na spotkaniu Młodzieżowej Rady należy przygotować się do tego. Wyodrębnić tematy, pytania, które Młodzieżowa Rada chce zadać pozostałym uczniom, podjąć decyzje w jaki sposób Młodzieżowa Rada będzie to robiła (np. ankiety w szkołach), kto w jakiej szkole i do kiedy należy skończyć badania opinii uczniów na temat kwestii zawartych w Arkuszu Organizacyjnym Szkoły.
- d. Młodzież po przeprowadzeniu badania formułuje wnioski
- e. Młodzież przygotowuje i wygłasza prezentację na temat oczekiwań i zmian młodzieży gminy w stosunku do Arkuszy Organizacyjnych Szkół
- f. Władze gminy/ Dyrektorzy szkół, Urzędnicy odpowiedzialni za oświatę w gminie odnoszą się do tych propozycji, wskazując które są możliwe do realizacji w najbliższym roku szkolnym.

10. Polityka informacyjna Urzędu Gminy

Urzednicy samorzadowi maja wiele informacji do przekazania mlodym mieszkancom: od zmian prawnych prowadzonych uchwalami, poprzez informacje o wydarzeniach, ofercie dzialan skierowanych do mieszkancow realizowanych przez instytucje podlegajace urzedowi, czy planowane inwestycje. Skuteczność dotarcia z informacjami zależy od wyboru kanałów ich przekazywania. Warto wybrać te, które najbardziej odpowiadają preferencjom mlodych. I właśnie na temat wygodnych sposobów docierania z informacją warto dyskutować z mlodymi za pośrednictwem Młodzieżowej Rady Gminy.

Co dokładnie może być przedmiotem konsultacji?

Przedmiotem konsultacji może być lista narzędzi komunikacji z mieszkańcami (tablice informacyjne, biuletyny, strona internetowa, newsletter itp.).

Kto po stronie administracji odpowiada za konsultacje?

Urzednik odpowiedzialny za komunikację z mieszkańcami i promocję Gminy.

W jakim momencie konsultujemy daną decyzję z Młodzieżową Radą Gminy?

W każdym momencie roku można ten temat podjąć.

Przebieg konsultacji

- Na spotkanie należy zaprosić urzednika, odpowiedzialnego za promocję Gminy, który przedstawi dotychczasowe metody. Mieszkańcy następnie dyskutują nad ich dobrymi i słabymi stronami. Następnie można im zadać pytanie o inne narzędzia komunikacji.
- W efekcie dyskusji powstaje lista preferowanych sposobów komunikacji, którą można poddać pod opiniowanie mieszkańcom za proca platformy internetowej.

Co jest zadaniem urzedników?

Najważniejszym zadaniem urzedników jest pokazanie Młodzieżowej Radzie Gminy stosowanych przez Urząd metod i kanałów komunikacji z obywatelami w Gminie.

Jakie korzyści z tych konsultacji będą mieli urzednicy, administracja lokalna i społeczność?

Najważniejszą korzyścią dla urzędu będzie otrzymanie od mlodych mieszkancow informacji zwrotnej na temat już stosowanych sposobów i kanałów komunikowania się z nimi, przekazywania im ważnych informacji jak również otrzymanie informacji na temat innych sposobów dotarcia, z informacją, które są dla atrakcyjne i adekwatne dla mlodych.